

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 75/19

Luksemburg, 18 czerwca 2019 r.

Wyrok w sprawie C-591/17
Austria / Niemcy

Niemiecka winieta za użytkowanie dróg federalnych przez pojazdy samochodowe osobowe jest sprzeczna z prawem Unii

Oplata ta jest dyskryminująca, ponieważ jej ciężar ekonomiczny w praktyce spoczywa tylko na właścicielach i kierowcach pojazdów zarejestrowanych w innych państwach członkowskich

W 2015 r. Niemcy ustanowiły ramy prawne dla wprowadzenia opłaty za użytkowanie dróg federalnych, w tym autostrad, przez pojazdy samochodowe osobowe: „opłata za użytkowanie infrastruktury”.

Poprzez tę opłatę Niemcy zamierzają częściowo przejść z systemu finansowania podatkiem na system finansowania oparty na zasadach „użytkownik płaci” i „zanieczyszczający płaci”. Dochody z tej opłaty są w całości przeznaczone na finansowanie infrastruktury drogowej, a jej kwotę oblicza się na podstawie pojemności silnika, rodzaju napędu i klasy emisji pojazdu.

Każdy właściciel pojazdu zarejestrowanego w Niemczech będzie miał obowiązek uiszczenia opłaty w formie winiety rocznej, w maksymalnej kwocie 130 EUR. W przypadku pojazdów zarejestrowanych za granicą opłata musi zostać wniesiona (przez właściciela lub kierowcę) tylko w przypadku korzystania z autostrad. W tym zakresie dostępne są winiety dziesięciodniowe (od 2,50 do 25 EUR), dwumiesięczne (od 7 do 50 EUR) lub roczne (maksymalnie 130 EUR).

Równolegle Niemcy postanowiły, że od momentu poboru opłaty za użytkowanie infrastruktury właściciele pojazdów zarejestrowanych w Niemczech będą korzystać ze zwolnienia z podatku od pojazdów samochodowych w wysokości co najmniej równej kwocie tej opłaty, którą musieli uiścić.

Austria jest zdania, że łączny skutek opłaty z tytułu użytkowania infrastruktury i zwolnienia z podatku od pojazdów samochodowych dla pojazdów zarejestrowanych w Niemczech, a także sposoby ukształtowania i stosowania opłaty za użytkowanie infrastruktury są sprzeczne z prawem Unii, a zwłaszcza z zakazem dyskryminacji ze względu na przynależność państwową.

Po zwróceniu się o opinię do Komisji, która nie wypowiedziała się w przewidzianym terminie, Austria wniosła do Trybunału Sprawiedliwości skargę o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko Niemcom¹. W postępowaniu tym Austria jest popierana przez Niderlandy, zaś Niemcy – przez Danię.

W dzisiejszym wyroku Trybunał stwierdził, że **opłata za użytkowanie infrastruktury połączona ze zwolnieniem z podatku od pojazdów samochodowych, z którego korzystają właściciele pojazdów zarejestrowanych w Niemczech, stanowi pośrednią dyskryminację ze względu na przynależność państwową oraz naruszenie zasad swobodnego przepływu towarów i swobody świadczenia usług.**

W odniesieniu do zakazu dyskryminacji ze względu na przynależność państwową Trybunał stwierdził, że zwolnienie z podatku od pojazdów samochodowych na korzyść właścicieli pojazdów zarejestrowanych w Niemczech skutkuje pełną rekompensatą uiszczoną przez

¹ To nader rzadki przypadek, że państwo członkowskie wnosi skargę o uchybienie zobowiązaniom przeciwko innemu państwu członkowskiemu. Niniejsza skarga jest siódmą z łącznie ośmiu w historii Trybunału (w odniesieniu do sześciu pierwszych zob. komunikat prasowy [nr 131/12](#); ósma sprawa jest w toku: Słowenia/Chorwacja, [C-457/18](#)).

nich opłaty za użytkowanie infrastruktury, tak że ciężar ekonomiczny wspomnianej opłaty de facto spoczywa jedynie na właścicielach i kierowcach pojazdów zarejestrowanych w innych państwach członkowskich.

To prawda jest, że państwa członkowskie mogą zmienić system finansowania swojej infrastruktury drogowej poprzez zastąpienie systemu finansowania podatkiem systemem finansowania przez wszystkich użytkowników, w tym właścicieli i kierowców pojazdów zarejestrowanych w innych państwach członkowskich korzystających z tej infrastruktury, aby wszyscy ci użytkownicy przyczyniali się w sposób sprawiedliwy i proporcjonalny do wspomnianego finansowania. Taka zmiana musi jednak szanować prawo Unii, w szczególności zasadę zakazu dyskryminacji, co nie ma miejsca w tym przypadku.

W omawianej sprawie nie można w szczególności zgodzić się z twierdzeniem Niemiec, że zwolnienie z podatku od pojazdów samochodowych na korzyść właścicieli pojazdów zarejestrowanych w tym państwie członkowskim odzwierciedla przejście na system finansowania infrastruktury drogowej przez wszystkich użytkowników w myśl zasad „użytkownik płaci” i „zanieczyszczający płaci”.

W istocie, ponieważ Niemcy nie przedstawiły żadnych wyjaśnień co do zakresu wkładu podatku w finansowanie infrastruktury federalnej, nie wykazały w żaden sposób, że rekompensata przyznana właścicielom pojazdów zarejestrowanych w Niemczech, pod postacią zwolnienia z podatku od pojazdów samochodowych, w wysokości co najmniej równej kwocie opłaty za użytkowanie infrastruktury, jaką musieli oni uiścić, nie przekracza wspomnianego wkładu i wykazuje tym samym odpowiedni charakter.

Co więcej, w odniesieniu do właścicieli pojazdów zarejestrowanych w Niemczech opłata za użytkowanie infrastruktury jest należna corocznie i nie ma możliwości wyboru winiety o krótszym okresie ważności, nawet jeśli lepiej odzwierciedla ona częstotliwość korzystania z tych dróg. Tego rodzaju elementy, w powiązaniu ze zwolnieniem z podatku od pojazdów samochodowych w wysokości co najmniej równej kwocie wniesionej z tytułu tej opłaty, wskazują, że przejście na system finansowania oparty na zasadach „użytkownik płaci” i „zanieczyszczający płaci” dotyczy wyłącznie właścicieli i kierowców pojazdów zarejestrowanych w innych państwach członkowskich, podczas gdy zasada finansowania podatkiem nadal obowiązuje właścicieli pojazdów zarejestrowanych w Niemczech.

Co więcej, Niemcy nie wykazały, w jaki sposób stwierdzona dyskryminacja mogłaby zostać uzasadniona względami ochrony środowiska naturalnego lub innymi względami.

W odniesieniu do swobodnego przepływu towarów Trybunał stwierdził, że sporne środki mogą utrudniać dostęp do rynku niemieckiego produktom pochodzącym z innych państw członkowskich. Opłata za użytkowanie infrastruktury, której podlegają w rzeczywistości jedynie pojazdy, które przewożą te produkty, może bowiem zwiększyć koszty transportu, a w związku z tym także cenę tych produktów, wpływając w ten sposób na ich konkurencyjność.

W odniesieniu do swobody świadczenia usług Trybunał stwierdził, że sporne środki mogą utrudniać dostęp usługodawców i usługobiorców pochodzących z innego państwa członkowskiego do rynku niemieckiego. Opłata za użytkowanie infrastruktury może bowiem, ze względu na zwolnienie z podatku od pojazdów samochodowych, albo zwiększyć koszt usług świadczonych w Niemczech przez tych usługodawców, albo zwiększyć koszt, jaki dla tych usługobiorców stanowi fakt udania się do tego państwa członkowskiego w celu skorzystania tam z usługi.

Natomiast, wbrew temu, co utrzymuje Austria, Trybunał orzekł, że sposoby ukształtowania i stosowania opłaty za użytkowanie infrastruktury nie wykazują charakteru dyskryminującego. Chodzi tu o kontrole wrywkowe, ewentualny zakaz kontynuowania ruchu drogowego przez dany pojazd, pobór *a posteriori* opłaty za użytkowanie infrastruktury, ewentualne wymierzenie grzywny oraz wpłatę zabezpieczenia.

UWAGA : Skarga o stwierdzenie uchybienia państwa członkowskiego jest kierowana przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku.

Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się sankcji finansowych. Jednak w sytuacji nieprzekazania Komisji krajowych środków transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106